

«Gobernuak eta baiezkoaren aldekoek ez zuten ‘B planik’ plebiszitua galtzekotan»

Aste honetan, Kolonbiako Gobernuak plebiszituaren ezetzaren alde bozkatu zutenen argudioak jaso ditu. Orain, negoziatzaileek Habanara eramango dituzte FARCEk balora ditzan. Alvaro Javier Riascos aholkulariaren hitzetan, urriaren 2ko plebiszituak mahai gainean hiru Kolonbia agerian utzi ditu, baiezkoarena, ezezkoarena eta gerrillarena. Egungo ziurgabetasun egoeraren arriskuaz ohartarazi du.

Urriaren 2an egindako plebiszituaren ezezkoak irabazi zuen oso boto gutxiko aldearekin. Emaita horrek zer nolako egoeran utzi du bake prozesua?

Erabateko ziurgabetasun egoera batean gaude. Gobernuak eta baiezkoaren alde egin zutenek ez zuten “B planik”. Eta ezezkoa eskatu zutenek ez zuten inolaz ere espero irabaziko zutenik. FARCEkoak linbo batean gelditu dira, izan ere, gerrillaren hamargarren konferentzian aho batez onartu zituzten Habanako akordioak eta alderdi edo mugimendu politiko bilakatzeko hautua egin zuten. Plebiszituak horren bideragarritasuna zalan-tzan jarri du.

Zerk eragin du ezezkoaren garaipena?

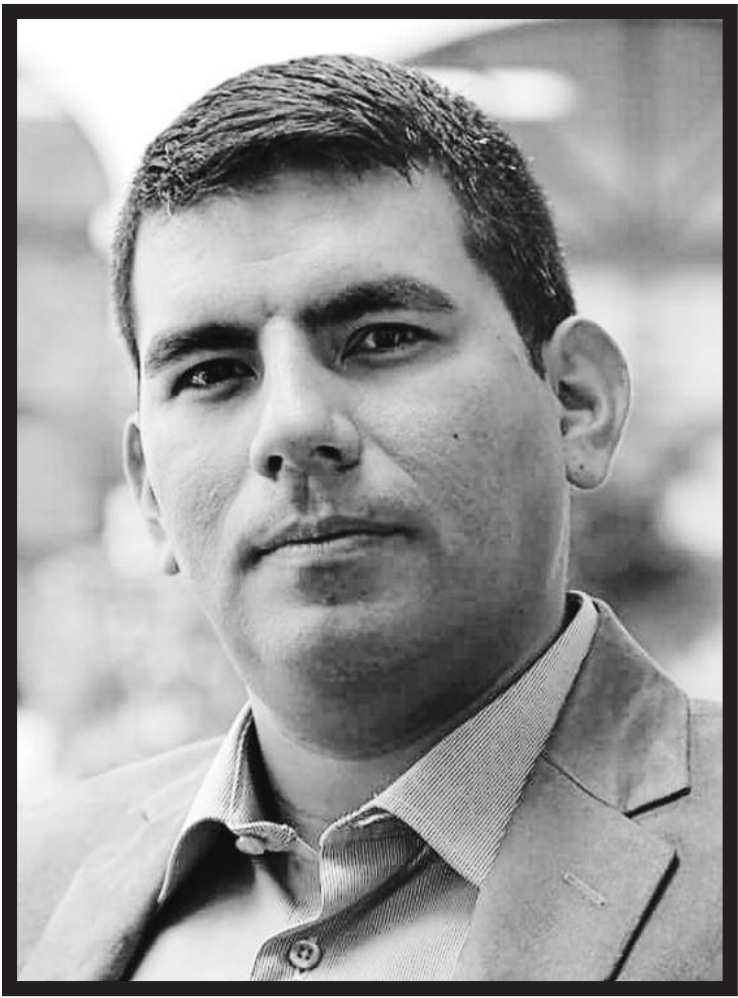
Hiriguneetan bizi diren kolonbiarrek ez dute gerra zuzenean pairatu eta, beraz, behin betiko su-etenarekin ez dute inolako aldaketarik nabaritu. Ez dira jabetu su-etenak ekarri dituen onurez. Horrez gain, ez dugu ahaztu behar gerra propagandak duen eragina. Bost hamarkada luzeetan, FARC-EP egoeraren arduradun bakarra

ALVARO JAVIER RIASCOS

BAKEGINTZA AHOLKULARIA

Alvaro Javier Riascos aholkulariak gertutik ezagutzen du Kolonbiako bake prozesua. Urriaren 2ko plebiszituak bai prozesua bai Habanako Akordioa bera ere linbo batean utzi dituela uste du.

Uberka Bravo

Gaur

dela besterik ez dute entzun herritarrek hedabideetan eta agintarien ahotan. Gerrillariak eta horien buruzagiek zigorra eta gorrotoa besterik ez dituztela merezi etengabe botatako mezua izan da. Hainbeste urtetan gerrillariei buruz gauza txarrak besterik entzun ez dituztenean, ez da erraza orain herritarrei eskuzabaltasuna eskatzea. Horrez gain, gezurretan oinarrituta abiarazi zuten kanpainak gizartearen hainbat sektoretan oihartzun zabala izan zuen. Esaterako, gerrillarien birgizarteratzerako Gobernuak zergak igoko zituela

esan zuten ezezkoaren aldekoek. Habanako Akordioarekin Kolonbia Venezuelaren pareko herrialdea izango zela ere esan zuten. Argudio horiek aintzat hartzen baditugu, ulergarria da zergatik eman zuten ezezkoaren aldeko botoa 6,3 milioi kolonbiarrek.

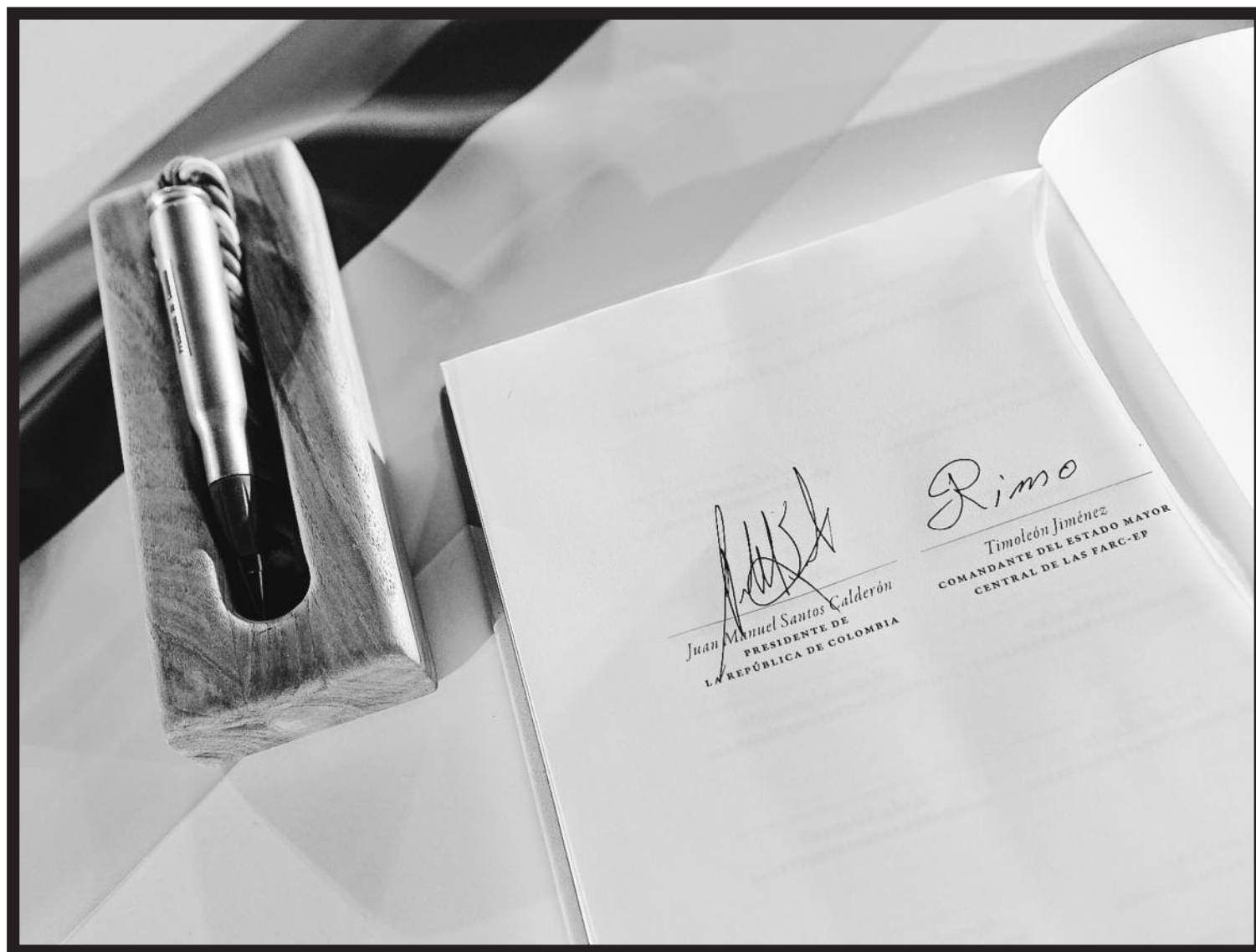
Kolonbiarren %62k ez zuten bozkatu. Zergatik?

Batetik, herritarrak ez dira lider politikoez zein gobernuaz fio. Bestetik, prozesu politikoek ez dute herritarren gehien-goaren interesa pizten, inoiz ez baitute sakoneko eraldake-

”

«Uribek gizartearen zati handi bat ordezkatzeko du. Uriberik gabe ezinezkoa izango da bake iraunkor bat lortzea»

«Prozesu politikoek ez dute herritarren gehiengoaren interesa pizten, ez baitute sakoneko eraldaketarik eragiten eguneroko bizitzari dagokionez»

Efraín HERRERA | AFP

tarik eragiten eguneroko bizitzari dagokionez. Eta gerra pairatu ez dutenei ez zaizkie axola bake prozesuak. Arrazoi horiek daude ezezkoak irabazi izanaren oinarrian.

Alvaro Uribe presidente ohiak FARCEkin sinatutako akordioa gerrillarekin, batetik bat justiziaren arloan, eskuzabalegia dela adierazi du. Zer deritzozu?

Zentro Demokratikoak ez du inoiz negoziazio politikoa gatazka armatuaren konponbide gisa ikusi. FARC garaitzea besterik ez dute nahi, gerrillaren errendizioa alegia. Zentzu horretan, edozein kontzesio amore ematea bezala ikusten dute.

FARCEko negoziazio ardura-dun Ivan Marquezek Uribe «diskordioaren buruzagia» dela eta berak akordioetan esku hartzea kezkarria dela ohartarazi du. Presidente ohiak nolabaiteko protagonismoa izan behar al du momentu honetan?

Noski baietz, Uribek gizartearen zati handi bat ordezkatzeko baitu. Uriberen ideologiarekin eta gatazkaren konponketaren inguruan duen jarrerarekin bat egiten du jende batek. Uriberik gabe ezinezkoa izango da bake iraunkor bat lortzea.

Juan Manuel Santos presidenteak bi aldeetako su-etena abenduaren 31ra bitarte luzatu du. Bake prozesuaren

etorkizunarekin kezkatuta egoteko arrazoiak ba al daude zure ustez?

Egon badaude. Habanako Akordioak Kolonbiak dituen arazo larrienak jasotzen ditu: lurra- ren jabetza, landa gunee- tan bi- zi den egoera latza, parte har- tze politikoa, legez kanpoko laborantza, biolentziaren itur- burua... Ez hori bakarrik, arazo horiekin amaitzeko neurriak ere proposatzen ditu. Inozoa da pentsatzea krisialdi egoera honetatik ateratzeko nahikoa izango dela han eta hemen al- daketa txiki batzuk egitea- kin. Jada ez da nahikoa Santo- sek ordezkatzeko duen Kolonbia FARCEk ordezkatzeko duenare- kin ados jartzea. Mahai gaine- an hiru Kolonbia ditugu orain

gutxienez eta horrek elkarri- zketek porrot egiteko arriskua biderkatu egiten du.

Su-etena eta armagabetze prozesua egiaztatze- ko bat- zordea lanean ari zen dago- neko plebiszituaren aurretik. FARCEko, Gobernu- ko eta Na- zio Batuetako begiraleek prestaketa lanak hasita zi- tuzten. Zer egoeratan geratu da uneotan Nazio Batuek hartutako konpromisoa?

Bada, linbo batean. Ban Ki- mo- on Nazio Batuetako idazkari nagusiak egiaztapen batzordea mantenduko dutela plazaratu du, baina kronograma zehatz bat eskatu du. Begiraleak ez di- rela denbora mugagabe- an gel- dituko ohartarazi du.